ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік II. **Червень 1955** **Ч. 6 (10)**

Князь ступив у золоте стремено
І вперед поїхав по полях...

Слово о полку Ігоря

СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЯ

Староукраїнська лицарська поема з XII віку

У травні 1955 року минуло 770 років (1185-1955) з того часу, коли відбувся славний похід українського князя Ігоря Святославича з Новгороду Сіверського проти половців. Цей величний похід і геройські подвиги його хоробрих учасників, українських князів та їх дружинників, чудово оспівані в лицарській поемі „Слово о полку Ігореві" („Слово про Ігорів похід").

„Слово" — це найкраща пам'ятка давнього українського письменства. Вона написана староукраїнською мовою. Учені дослідники давньої української літератури здогадуються, що поема постала незабаром після походу, а написав її княжий дружинник-поет, що брав у поході участь.

Ця старовинна поема така гарна, що її перекладено на різні мови. Сучасною українською мовою переспівували „Слово": Михайло Максимович, Тарас Шевченко, Панас Мирний, Василь Щурат, Богдан Лепкий і інші. Найновіший переспів зладив Святослав Гординський. Для дітей і молоді переказала „Слово" віршем Наталя Забіла. Для наших читачів подаємо уривки „Слова" в переспівах: Святослава Гординського, Наталі Забіли, Богдана Лепкого, Михайла Максимовича, Тараса Шевченка. Ілюстрації виконав мистець Петро Андрусів.

У „Слові про Ігорів похід" розповідається про справжню подію, яка записана також у т. зв. „Іпатіївському літописі". Навесні 1185 року Ігор Святославич, князь Новгороду Сіверського, пішов походом на половців, що нападали на українську землю. Разом з Ігорем був його брат Всеволод з Курська, якого за хоробрість називали Буй-Туром, небіж Ігоря, князь Святослав з Рильська і син Ігоря Володимир. Ігор узяв із собою також десятилітнього синка Олега, щоб він уже змалку звикав до воєнних походів.

Ось як описує автор „Слова" початок походу:

Заіржали за Сулою коні,
Слава в Києві дзвенить луною,
Труби трублять в Новгороді-місті,
Стали стяги у Путивлі. Брата
Милого жде Ігор — Всеволода.
Всеволод Буй-Тур йому і каже:
„Ігорю, ти брат мені єдиний,
Ти один світ світлий. Ми обидва
Святославичі із роду! Брате,
Ну ж, сідлай свої ти бистрі коні,
А мої тобі готові здавна,
В Курську вже осідлані чекають.

Маю я курян, свідомих кметів,
Всі вони під трубами сповиті,
Виколисані в твердих шоломах,
Вигодовані гострими списами.
Всі шляхи відомі їм, яруги
Їм знайомі, луки в них напнуті,
Сайдаки відчинені, шаблі їх
Вигострені. А самі у полі
Скачуть, мов вовки ті сіроманці,
У бою собі шукають чести,
А для князя сміливого — слави!

Переспів *Святослава Гординського*

Під час походу, дня 1-го травня в степу над Дінцем Ігор і його військо побачили затемнення сонця. Тоді вважали це за лиховістну ознаку. Одначе князь Ігор цього не злякався:

Ігор-князь на сонце подивився
і побачив: небувала мла
на усе на Ігореве військо
від ясного сонця налягла.
І сказав він: — Браття і дружино!
Нам миліша смерть, аніж полон!
То сідаймо ж всі на коні нині
та й погляньмо на великий Дон! —
На знамення, що віщує долю,
запал князю зважить не дає.
— Хочу, — каже, — в половецькім полі
преломити гострене коп'є!
Хай в бою не буть мені живому
разом з вами, руські вояки,
тільки хочу пити я шоломом
воду з Дону, з синьої ріки!

* * *

Князь ступив у золоте стремено
і вперед поїхав по полях.
Оточили путь лихі знамення:
сонце млою заступає шлях,
побудилось птаство полохливе,
уночі вчуваючи грозу,
і звірині посвисти лякливі
в чагарях лунають поблизу.
З верховіття Див[1] кричить в тривозі,
і летить відгомін прорікань
по Сулі, по морю і по Волзі,
в Сурож, Корсунь і Тмуторокань.
І тоді побігли половчани
аж на Дон великий без шляхів,
уночі вози їх закричали,
наче зграї зляканих птахів.
Ігор-князь веде до Дону військо!
А біда вже в'ється, наче птах,
а вовки грозу вже чують близько
і тривожно виють по ярах.
Орлій клект на учту потаємну
киче птиць . . . О, Руська земле!
Вже далеко за горою ти!

Переспів *Наталі Забіли*

Перший день битви з половцями приніс українському військові світлу перемогу:

Довго ніч триває. Вже й світання,
та поля повила сива мла.
Солов'їне стихло щебетання,
галич в лісі гомін ізняла.
Неосяжне поле руські вої
зап'яли у багряні щити,
щоб для князя слави бойової,
а для себе почесті знайти.

* * *

Як у п'ятницю зайнявся ранок,
потоптали половців у прах,
і помчали красних половчанок,
розметнувшись стрілами в степах.
І помчали шовк і оксамити,
опанчі коштовні й кожухи,
щоб мости в болоті помостити,
килимами вистелить шляхи!
А червоний стяг, корогву білу
і на срібнім ратищі бунчук —
те по праву Святославич смілий,
як здобуток свій, бере до рук.

Переспів *Наталі Забіли*

На другий день половці підступили величезним військом. Бій закипів наново:

Світ на другий день криваві сповіщають зорі,
Від світання чорні тучі надтягають з моря
І чотири сонця[2] хочуть вкрити ясноплиці:
Серед них тріпочуть-в'ються сині блискавиці.
Бути грому великому, стрілами дощеві
Із великого йти Дону. Тут списам сталевим
поламатись, пощербитись тут шаблям із криці
Об шоломи половецькі на Каялі-річці
Коло Дону! Руська земле — ти вже заховалась
За горою! З моря внуки Стрибожі[3] зірвались,
Віють стрілами на княжу сміливу дружину,
Стугонить земля і ріки каламутно ринуть,
Порохи поля вкривають і лопочуть стяги:
З Дону й моря надтягають половців ватаги
Й обступили руських воїв звідусіль без ліку.
Діти бісові поля всі заступили криком,
А черленими щитами — русичі хоробрі.

Переспів *Святослава Гординського*

Пострахом половців на полі бою був хоробрий князь Всеволод Буй-Тур:

Яр-Тур Всеволоде,
Наш удалий княже!
Напереді стоїш в бою
І на військо враже
Бризкаєш стрілами,
І гримиш мечами
Об оварські[4] шоломи
Половців поганих.
Там, де Тур поскочить
Половецьким полем,
Своїм блискаючи ясним
Золотим шоломом:
Там лежать рядами
Голови погані,
І шоломи порубані
Гострими мечами.

Переспів *М. Максимовига*

*

Та не помогли хоробрість і відвага українських вояків, зокрема князя Всеволода, Буй-Тура. Половці переважаючими силами оточили українське військо. Довга, безперервна битва, спрага й недостача паші для коней знемогли його дорешти. Третього дня битви князь Ігор був поранений у ліву руку й попався в полон. Разом з ним вороги спіймали князів — Всеволода й Володимира. У бою загинули — князь Святослав Рильський і десятилітній син Ігоря, князенко Олег:

З-передсвіта до вечора,
А з вечора до досвіта
Летять стріли каленії[5],
Бряжчать шаблі о шоломи,
Тріщать списи гартовані
В степу, в незнаємому полі,
Серед землі половецької.
Земля чорна копитами
Поорана, поритая.
Костьми земля засіяна,
А кровію политая.
І журба-туга на тім полі
Зійшла для руської землі.
Що гомонить отам, зичить
Удосвіта? То повертає
Той Ігор військо на пригоду
Тому Буй-Туру Всеволоду.
І бились день,
І другий билися,
Та коло полудня на третій
Поникли Ігореві стязі.
Отак на березі Каяли
Брати різнились; бо не стало
Крови-вина! Допирували
Хоробрі русичі той пир, —
Сватів упоїли,
А самі простяглися
За землю руськую. Хилилась
І слалась, плачучи, трава;
Високі гнулись дерева,
додолу гнулися, журились.

Переспів *Тараса Шевгенка*

На вістку про невдачу Ігоря великий київський князь Святослав закликає інших українських князів одностайно стати проти ворога. Дружина князя Ігоря, Ярославна, гірко оплакувала невдачу, рани й неволю свого чоловіка:

Ой, то не сива зозуленька закувала,
Не дрібні пташки защебетали, —
То Ярославна, рано до схід сонця, слізно
[ридала,
Словами промовляла:
„Ой, полечу, — каже, — я зозулею,
Та помчуся по синім Дунаю,
Сяду-впаду край річки Каяли,
Змочу свої боброві рукави,
Та обітру князеві криваві
На хоробрім його тілі рани".

Ой у Путивлі та на мурі зрана,
Ще й ясне сонце не вставало, —
Як Ярославна гірко плакала-ридала,
Словами промовляла:
„Вітре, — каже, — буйнеє вітрило:
Чи то тобі мої сльози милі?
Нащо ж вієш, вієш, завіваєш,
Нащо ханові стріли хапаєш,
На легкому крилі підіймаєш,
В військо мого князя випускаєш?
Чи то тобі мало простору
Віятися попід небосклоном,
Сині хвилі в морі підіймати,
Кораблі на хвилях гойдати?
Нащо ж мою радість розвіваєш —
На шовковій траві розтягаєш?"
Ой, у Путивлі та на мурі зрана,
Ще й ясне сонце не вставало, —
Як Ярославна гірко плакала-ридала,
Словами промовляла:
„Ой ти, Дніпре, — каже, — Славуто!
Чому ж мені не принесеш, синій,
Князя мого, єдину дружину, —
Щоб я йому, до схід сонця рано,
Своїх гірких сліз не посилала?"
Ой у Путивлі та на мурі зрана,
Ще й ясне сонце не вставало, —
Як Ярославна гірко плакала-ридала,
Словами промовляла:
„Ясне, — каже, — триясненеє сонце!
Любо сяєш з свого ти віконця,
Добрим людям тепло розсилаєш —
Нащо ж мене слізьми обливаєш?
Нащо своє гаряче проміння
Розсипаєш на княжу дружину?
На безвіддю — їх згагою томиш,
Сагайдаки — спекою згинаєш,
Стрілешниці — тугою замикаєш?

Переспів *Панаса Мирного*

Та не довго тривала неволя. Князь Ігор утік з половецького полону при допомозі половчанина Овлура, що прийняв був християнську віру:

В небі сонце сіяє —
Ігор у рідному краю.
В'ються співи дівочі
Ген від моря, з Дунаю.

В'ються співи у Київ.
Боричевом[6] на прощі
Їде Ігор вклонитись
Пресвятій Пирогощій[7].

Всюди радість, весілля.
Нумо ж, браття! Згадаймо
Князів давніх, молодшим
Честь і славу віддаймо.

Слава й честь Ігореві!
Честь для нього й для сина!
Хай живе Всеволод нам
І князі і дружина!

Хай щасливо воюють,
І хай полки поганські
Покорять і поборють
За народ християнський!

Гей довіку віднині
Князям нашим честь-слава!
Честь синам Святослава
І хоробрій дружині!
Амінь!

Переспів *Богдана Лепкого*

Прочитали ви, діти, уривки із „Слова о полку Ігоря" — безсмертного і на весь світ славного твору української літератури. Ви, одначе, напевно будете раді побачити окреме велике видання „Слова", яке вийшло 1950 р. у видавництві „Київ" у Филаделфії. Воно має чудові ілюстрації мистця Якова Гніздовського. Уважно огляньте їх, а коли ви старші, то таки спробуйте прочитати цілу поему в перекладі. Коли не все зрозумієте, просіть батьків, щоб прочитали разом з вами і пояснили. „Слово о полку" повинно бути в кожній домашній бібліотеці.

---

1 Див — староукраїнський злий поганський божок.
2 Тобто чотирьох князів, що брали участь у поході.
3 Стрибог — староукраїнський поганський бог вітру.
4 Овари, або обри — кочовниче плем'я.
5 З гартової сталі.
6 Боричів узвіз — назва вулиці в Києві.
7 Церкву св. Богородиці Пирогощі побудував князь Мстислав у 1132 р. „Пирогоща" походить від грецького слова і значить „серед мурів", тобто „замкова" церква.

Р. З.

ПОДЯКА

Кінчається наука в школі,
Надходить час спочинку, волі,
Нас кличе табір, парк і гай —
Тож, рідна школо, прощавай!

А вчителям, що щиро дбали,
Щоб наше серце процвітало,
Знанням повніла голова,
Приносим вдячности слова.

Спасибі вам! Крім тата й мами,
Ви, мов батьки, займались нами —
Тож — в'язку наших щирих слів
Прийміть від вдячних школярів!

Ганна Черінь

ЗАЙЧИКІВ ПИРІГ

Казка

Ілюстрації Я. Гніздовського

На узліссі біла хатка притулилась над ярком. Там жили, крім мами й татка, син Юрко і кіт Мурко. Це були найкращі друзі — кіт хлопчині все коривсь, та й було це по заслузі, бо Юрко у школі вчивсь. А Юрко з котом не бився — до науки приганяв. Кіт нічого не навчився, крім звичайного „няв-няв". І за вченість кіт Юрася дуже-дуже поважав: в школу він його щоразу за ворота проводжав.

***

Гість сьогодні у хатинці: із сусіднього села баба Пріся — ну, й гостинців для унука принесла! Помолилась на ікони, розв'язала клумачок: тут і ослик, тут і коник, а сливок, а яблучок!..

— А оце, малий, дивися, їж пиріг та добре вчись: це ж у зайчика у лісі відняла, сюди йдучи!

І бабуся, щоб під вечір до свого дійти села, хусткою напнула плечі, попрощалась та й пішла.

Розглядав Юрко гостинці, що бабуся принесла: календар прибив на стінці, загнуздав коня й осла. Ще ж кортіло скуштувати, що воно за пиріжок — тільки ж краще в школу взяти... Відкусив лише ріжок. Думає: цукерки тощо в друзів є і в ворогів, та від зайчика ніхто ще не приносив пирогів.

Встав Юрко — було ще темно. А Мурко, наш бравий кіт, „добрий ранок" нявкнув чемно і провів аж до воріт.

Шелестить житами поле, зеленіє моріжок. Иде Юрко мерщій до школи, погляда на пиріжок. Чи він з маком, чи він з сиром, чи такий він, як усі? Раптом бачить — зайчик сірий під ялинкою присів. А казали хлопці в школі — зайця упіймать — не хист: лиш посипать жменьку соли треба зайцеві на хвіст. Взяв ту сіль Юрко у жменьку (про запас тримати звик) та й підкрався потихеньку, щоб той зайчик не утік. Тільки, що ж це? не втікає зайченятко молоде, сльози лапкою втирає, сумно вушками пряде. Тут Юрко аж сіль розсипав, сам не знаючи, чому, оченятами закліпав — шкода зайчика йому.

— Зайчику, чого ти плачеш? Розкажи свою біду! Отже, поки не розкажеш, то й до школи не піду.

— Там таке у мене горе, що й за ніч забуть не зміг: учинила мати вчора біле тісто на пиріг. До обід місила тісто, дві години мак товкла, а як піч топила, чисто сірі лапки попекла. Пильнувала, доглядала, та гарячий був пиріг. Мама тут його поклала й наказала, щоб стеріг. Я й стеріг. Та що із того? Бачиш — де біжить потік, переходив хтось дорогу — я злякався та й утік. А коли я повернувся, пиріжка вже не було... В клумачку якась бабуся понесла його в село.

Взяв Юрко пиріг з кишені — наче знав, кому беріг! — Ось візьми, та ж він у мене, це ж напевне твій пиріг!

Зайчик засміявся знову, посідали на горбі...

Половину дав Юркові, половину взяв собі. Розмовляли дружньо, щиро...

— Я про сльози вже й забув... Правда, цей пиріг із сиром, ну, а мій із маком був.

Поки це Юрко дослухав, заєць менший став на зріст. Чом такі короткі вуха? Звідки взявся довгий хвіст? Що ж це справді за химера, за оказія така?.. Кліп очима — глянув ще раз і пізнав... свого Мурка.

Тут нічого не змінилось: сонце кличе із двора — отже все це тільки СНИЛОСЬ, мабуть, вже й вставать пора...

На столі, як і щоранку, хліб, торбинка для книжок, молока парного склянка і... бабусин пиріжок.

— Ще й до школи запізнюся!.. Побіжу я навпрошки! Тільки... хай в зайців бабуся не бере вже пиріжків.

НІ ЗЛЕ, НІ ДОБРЕ

Сценічна картина-жарт із шкільного життя

(З протилежних боків на сцену вибігає одна школярка з лівого боку, а друга — з правого. Весело, підстрибуючи і сміючись, вони вітаються).

Галя: Добрий день, Марійко! *(сенсаційно)* А ми сьогодні диктат писали!

Марійка *(здивовано):* Диктат? *(Сплескуючи руками)* О, це дуже зле!

Галя: О, не дуже то й зле. *(Хвалькувато)* Я не зробила жадної помилки!

Марійка *(здивовано):* Жадної помилки? *(Захоплено)* О, це дуже добре!

Галя: Та не дуже то й добре, бо я не знала, як писати слово „дзиґа" в давальному відмінку, і заглянула до сусідки, а пані вчителька побачила...

Марійка: Побачила? О, це дуже зле!

Галя: Та не дуже то й зле... бо хоч пані вчителька мені й записала про це в щоденник, я гарненько ґумочкою витерла...

Марійка: Витерла? О, це дуже добре!

Галя: Та не дуже то й добре, бо тато, як підписував щоденник, подивився і схопив мене за руку...

Марійка *(злякано):* Схопив?! О, це дуже зле!

Галя: Та не дуже то й зле, бо він схопив мене за руку і запитав, чи я буду ще так робити. І я сказала, що ніколи... ніколи... ніколи... І він мені простив.

Марійка: Простив? *(Радіючи, підстрибуючи й б'ючи в долоні)* О, це дуже добре! *(Обидві сміються).*

Марійка *(після малої павзи):* Коли так, то біжімо, Галю, до Христини, щоб їй про це розказати!

Галя: Тільки біжімо наввипередки! *(Вибігають за лаштунки).*

Дмитро Чуб

ПРОЩАЙ, РІДНА ШКОЛО

Вийдемо із школи на подвір'я
І оглянемось іще останній раз:
Ось вона, лишилась на узгір'ї,
Вікнами виблискує до нас...

Ніби хоче щось нам побажати,
Ніби хоче вкупі з нами йти
В ліс далекий, що в зелених шатах
Над ставком, задуманий, застиг.

Не журися, школо, пройде літо —
Ми повернемося знову восени,
Заквітчаємо тебе усю у квіти,
Заспіваємо тобі нові пісні.

Ніна Бурик

Леонид Полтава

ЛОВЕЦЬ БЛИСКАВКИ

У Медінет Абу, багатому місті старого таємничого Єгипту, одного дня пройшла дивна чутка: якийсь мудрець завтра вранці за містом буде ловити небесні блискавки!

Цілу ніч бив над Медінет Абу грім, блискавиці золотими вужами пробігали по хмарах, аж одна з них впала сторч на місто — і все навколо освітила пожежа. Блискавиця влучила в будинок купця. Ніхто з нього не вийшов живим. Чи були люди забиті громом, чи не встигли вихопитися з вогню, так і залишилося невідомим.

Ранком небо трохи прояснилося, але ліва його половина була чорна, мов вороняче крило. Дощ майже перестав, тільки розгнівані боги все ще посилали громи на налякану, притихлу землю.

Та ось на вулицях все більше й більше народу. Всі поспішають, проходячи повз пишні міські ворота з високими щоглами, побудовані ще фараоном[1] Рамзесом Третім. Людей вела за місто цікавість: хто ж то такий всемогутній, що ловить блискавку? Як він це робить? Чи боги не покарають смертю того навіженого мудреця?

На околиці міста, де починалося поле, зібрався цілий натовп. Єгиптяни — люди допитливі й цікаві. Були тут і звичайні ремісники, і багаті купці з дружинами, і, навіть, один жрець[2].

Всі були здивовані виглядом мудреця. Але він не звертав уваги на своє лахміття, ні на натовп. На плечі ніс довгу металеву палицю і пильно дивився в небо. Хмари за вітром підсувалися ближче й ближче. Юрба єгиптян починала хвилюватися: а що, коли ті хмари йдуть до міста таки з наказу того обірваного мудреця? А що, коли він спрямує на них удар грому? Адже він чужинець, не місцевий!..

Тим часом мудрець відійшов на віддаль лету стріли, став і підняв догори руки. Сухі уста його шепотіли якісь закляття. Потім він сплеснув долонями. На цей знак вибіг із натовпу його слуга. Удвох вони поставили сторч металеву палицю і почали втискати її в землю. Потім швидко відбігли від неї і впали ниць, показуючи рухами людям зробити те саме. Висока металева палиця міцно стриміла в землі, а її вершечок злегка тремтів.

Грім бив щораз частіше. Здавалося, що в небі не хмари клубочуться, а обвалюються скелі. Великий натовп лежав на землі, боячись підвести голови. І в той час вогненна стріла блиснула в усіх перед очима. Вона вдарила просто в металеву палицю і, поковзнувшись по ній, пішла у вологу від дощу землю. Зойк страху і здивування пролунав у полі — єгиптяни не вірили своїм очам. Обірваний мудрець встав. У цей час знову загуркотіло в небі і нова стріла-блискавиця влучила з виляском у металеву палицю, аж трава навколо неї пожовкла. Ще, і ще, і ще бив грім — і мало не кожного разу чародійна палиця ловила небесний вогонь. Гнів богів не був для неї страшний!..

***

Від того часу місто Медінет Абу вже не боялося ударів грому. Начальник міста запросив мудреця до себе. За кілька днів з наказу мудреця робітники обкували залізом і позолотили високі щогли на міських воротах — найвище за все, що було в місті. Тепер чекали нової громовиці, а мудрець-чужинець — вирішення своєї долі: коли блискавка підпалить хоч один будинок, його покарають смертю; коли ж ні, він буде обдарований по-королівськи.

Не раз і не два били громи. Позолочені вершки щогол на високих міських воротах ловили страшний вогонь блискавиць і передавали його без ніякої шкоди в зволожену землю. Тоді з великими почестями й подарунками відпущено мудреця, що звався Нум — винахідника першого в світі громозводу. Старий Єгипет уже не боявся зловіщого грому. Це ділялось в 1300-му році до Різдва Христового[3].

---

[1] єгипетських володарів називали фараонами.

[2] жрець — це поганський священик.

[3] тепер уже люди добре знають, що грім-блискавка — це електричне явище, і забезпечуються проти нього громозводом, що його винайшов В. Франклін у 1752 році. Тим часом ще поганський римський історик Лівій писав, що єгиптяни вміли ловити блискавки і охоронялися від грому. Як думаєте. діти: чи Франклін не повторив забутого людьми відкриття Нума?

ПРО ЩО ШУМИТЬ ГАЙ?

**Десь шумить тінистий гай,
Поміж скелі в'ється плай,
На галявах квіти сині,
Тихе озеро в долині,
Спів пташат — солодкий чар,
Сонце — м'ячик серед хмар.**

**Гей, туди, до піль, борів,
Линуть думи школярів,
Линуть мрії мерехтливі
Про вакації щасливі,
Про дозвілля срібні дні
І про шатра в далині.**

**Десь шумить тінистий гай,
Що науці в школі — край!
Шелестять листки акацій,
Що надходить час вакацій,
Шепчуть зірочки згори:
„Нумо, діти, в табори!**

**Дякуйте за поміч Богу
І лаштуйтеся в дорогу!"**

Р. Завадовиг

ВЕДМІДЬ

Ілюстрація Л. Гуцалюка

В зоопарку Нестор з татом
Обійшли усі куточки,
Але там ще, з-поза ґратів,
Визира ведмідь горбатий,
І його побачить хочуть.
Він страшнючий виглядає,
Але Нестор не боїться.
Вже пакунок розгортають
Для ведмедя Оля й Ірця.
Він стоїть і око косить,
Зустрічає їх так радо,
Бо усе йому приносять
Полуниць і винограду.

— Тату, глянь: ведмідь ледащо
Роззявля широку пащу.

— Бідний „вуйко" — у неволі!
Мав колись він кращу долю.
Є такі у нас, в Карпатах,
У лісах, у полонині...

— Може „вуйко" має брата,
Що блукає там і нині?

— Як там любо, як там гарно —
Тиша, тінь і прохолода!..
Тут щодень у спеку марно
Ллють згори на нього воду.
Він захекався, гойдає
Головою вправо, вліво,
Де подітися, не знає...

Він тут зовсім нещасливий.
Посумнілі має очі,
Лиже ці залізні ґрати...

—Бідний, бідний! Як він хоче
Повернутись у Карпати!

(З циклу „В зоопарку")

Г. Чорнобицька

ПЕС - ШКОЛЯР

В однім місті разом з невеликим хлопчиком щодня приходив до школи сірий пес. У того хлопчика не було тата, а мама ходила на роботу, заробляла на прожиток. Пес не хотів залишатись у порожнім мешканні — він волів іти з Івасем до школи. А втім, виявилося, що пес — не абиякий сторож і провідник: він обережно перепроваджував Івася через вулицю і завжди придержував його злегка зубами за полу або за штанці, коли наближалося авто. Мама знала про це і довіряла вірному та розумному собаці. Крім того, часом Івась давав псові нести в зубах свою шкільну торбинку з зошитами. Тоді собака гордо підіймав голову і з повагою ступав поміж дітьми.

Під час шкільних зайнять пес спокійно дрімав на сходах школи. Це був його привілей, йому це було дозволено. Усі вчителі знали, що пес ніякій дитині не зробить прикрости, не налякає її. Менші діти навіть їздили на ньому верхи, і він з того був, здається, радий. В товаристві дітей він почував себе прекрасно. Але, коли до нього відзивалися чужі дорослі чоловіки або жінки, він удавав, ніби не чує...

Прийшов перший день вакацій. Івась не пішов до школи. Пес почав непокоїтися: кілька разів обтерся об Івасеві ноги, потім смикнув за штанинку і допитливо глянув в очі. Коли ж Івась зайнявся якоюсь роботою, пес зник. Аж за яку годину хлопець запримітив, що собаки нема. Покликав товаришів, і всі пішли на розшуки. Обійшли всі знайомі місця — нема! Хтось порадив піти поглянути під школу. І справді, коли діти наблизились до будинку школи, побачили Івасевого собаку. Він сидів терпляче на сходах і в зубах тримав Івасеву торбинку на книжки.

То був одинокий „школяр", що не визнавав вакацій.

Р. Завадович

ЗА БАТЬКІВ НАШИХ

За батьків наших
Молимось, Боже!
Пошли їм радість
І щастя гоже.

Даруй їм ласку,
Дай допомогу,
Встели квітками
Їхню дорогу.

А нам дай Боже,
Добрими жити,
Батенькам нашим
Дяку зложити.

Роляник

ЛІТАК

Ілюстрація П. Холодного

Гуркоче, ширяє
Над нами літак,
Під хмари злітає
Високо він так!
Пілотом на ньому
Мій дядько Тарас —
Він буде удома
З гостинцями в нас.
Дівчат він скликає,
На хлопців гука,
Дівчатам — цукорків,
А нам — літака.
Пілотами стати —
Це хлопців мета,
Високо літати
Над рідні міста,
Літати та пильно
Громить ворогів,
Щоб Київ став вільний,
Одеса і Львів.

В. Дубина

ПРИКЛАДНИЙ БАТЬКО

У людей, а також у тваринному світі, найбільшу заслугу в вирощуванні та виховуванні дітей має мати. Від риб годі вимагати розвиненого чуття материнської любови, але є чимало риб-матерів, що дбайливо піклуються своїми дітьми. Є риби-матері, які будують гнізда, у цих риб краще розвинені чуття і вони особливо люблять своїх діток.

Одначе, в деяких риб головні завдання виховника, опікуна й оборонця дітей припадають на батька. Перше місце серед батьків-виховників займає рибка-колючка (Gasterosteus aculeatus). Це зовсім маленька рибка з гострими колючками на спині. Гніздо будує самчик. Він склеює травинки-водорослинки слизом і укладає їх так правильно, що гніздо виглядає, наче куля. М'якеньке гніздо має спочатку вхід тільки знизу. Туди, на запрошення власника гніздечка, запливають самички, щоб зложити яєчка-ікру. Самичка складає за кілька хвилин 50-70 ікринок ясножовтого кольору. Потім пробиває отвір у горішній частині гнізда і відпливає собі геть.

Тепер гніздо має два отвори: вода впливає одною і випливає другою стороною. Самчик входить до гнізда і, коли допевниться, що назбиралася достатня кількість ікринок, старанно засклеплює горішній отвір. Його новий обов'язок — дбати, щоб з ікри виляглися молоді рибки.

Самчикові виростає гарна блискуча луска — це його найкраще вбрання. Так він зодягається в час, коли починає виконувати обов'язки найкращого й найдбайливішого опікуна. День і ніч, упродовж цілого місяця він стоїть на сторожі і безперестань рівномірно ворушить плавцями, щоб викликати рух води, що допомагає виляганню яєчок. Цей рух води потрібний для того, щоб у гнізді не розвинулися шкідливі галапаси і щоб ікринки не вкривалися намулом та піском, бо це затримувало б розвиток малюків.

Чи це не подивугідна посвята батька? Маленька рибка видержує такий труд цілий місяць, без відпочинку!

Тато весь час неспокійний. Він дбайливо береже маляток, як ні одна інша риба. При появі малих слідкує за ними, за кожним їх рухом. Вдержує гніздо в порядку, додає камінчики, поправляє водорослинки і впродовж двадцяти днів не дозволяє дітям віддалятися з гнізда. Шукає для них поживи і годує їх так, як годують ластівки своїх пташат.

Коли треба дітей обороняти, батько вміє сміливо боротись. Самчик-колючка — гнівний оборонець, лицар на полі бою, а поруч із тим він ніжна „мама" в родині.

Є ще інші ґатунки риб, у яких батьки проявляють велику любов до дітей.

Леонид Багинський

В. Немиренко

ПОВСТАНЕЦЬ ЮРА

Вже третій день кипить битва у лісах за горою. Малий Юра знає — це вояки Української Повстанської Армії ведуть бій із большевиками. Юрі це не першина. Такі бої бувають часто у Карпатських горах, в околицях його села. Юрі всього 12 років, і він круглий сирота. Батька розстріляли совєти, як тільки перший раз ускочили в село. Мама обороняли тата, так їх енкаведисти теж убили. А Юру баба Ковалиха схопила на руки й занесла до своєї хатини за селом, під лісом.

Тяжке життя Юри й бабусі, бо вона нездужає й не може заробляти, а Юра ще малий.

Коли битва втихла, Юра виглянув у вікно, чи хто не йде з лісу. Але ні. Скрізь тихо, не видно ні повстанців, ні большевиків. Мабуть битва перенеслася в інше місце. І бабуся заспокоїлася:

— Піди, синку, принеси трохи хмизу. Та не йди далеко в ліс!

Юра взяв сокиру, мотузок, шматок хліба і побіг. По дорозі йому кортіло вкусити трішки хліба, але Юра подумав, що пізніше, як назбирає хмизу, схочеться йому ще більше їсти.

Вже Юра добігав до лісу, ще тільки перескочити рівчик... коли глип... у кущах лежить людина. Вона була в військовім однострої. Коло неї рушниця. Лице людини бліде, щоки висохлі, очі запалі. Юра присів за кущиком і приглянувся до людини ближче:

— Та ж це повстанець!

Юра підвівся, й кущ зашелестів. Людина тривожно глянула в його сторону і вхопила рушницю.

— Не стріляйте! Не бійтеся мене. Я Юра, живу тут, у цій хатині під лісом. Я знаю — ви український вояк.

Людина опустила рушницю:

— Ходи до мене, хлопче. Я ранений, поможи мені.

Юра мерщій побіг до раненого.

— Я старшина УПА, — сказав вояк, — учора в лісовому бою мене ранили в ногу. Наші хлопці розгромили ворога й погналися за ним. Я не хотів стримувати їх у переможному поході.

— Я заведу вас у нашу хату, — сказав Юра. — Бабуся вилікує вам рану, вона знахарка.

— Я не можу йти в вашу хату, бо якби большевики мене знайшли, то вас перестріляли б.

— Не бійтеся! — гукнув Юра. — Я вас переховаю. А тепер їжте! — і подав йому свій хліб.

Але ранений не міг їсти. Юра допоміг йому підвестися. Ранений сперся на плече хлопця і так вони з трудом пішли в сторону хати. По дорозі ранений розказав Юрі, що він зветься Гарасим Чайка, походить з Київщини і має такого сина, як Юра.

Ілюстрація М. Бутовича

Бабуся аж скрикнула, коли побачила Юру з незвичайним гостем. Вона помогла покласти Чайку на лежанку й взялася оглядати рану. Тіло на нозі було порване ручною ґранатою, але кість була ціла. Бабуся перемила рану, посипала якимсь рослинним порошком, наклала волохатого, сушеного листя й перев'язала чистою хусткою. Напоїла раненого цілющим зіллям і гарячим молоком. Він заснув.

Одного дня під вечір знялася раптом стрілянина в лісі. Тривала коротко, потім настала тиша. Юра вибіг перед хату й став пильно дивитися в сторону лісу. З-поміж дерев вийшла якась постать. Юра напружив зір і пізнав. Це був ворог! Большевик ішов у сторону хати. Був тільки один. Юра прожогом ускочив у хату.

— Большевик! — крикнув.

Чайка схопився з лежанки й узяв рушницю.

— Стривайте, лежіть! — сказав Юра. — Я сам пораджу собі з большевиком. Дайте мені рушницю, а самі беріть пістоля!

Юра вибіг на подвір'я й сховався за тином коло воріт. Звідси добре бачив ворога. Большевик ішов обережно. Одяг на ньому подертий. Був без зброї. Щохвилини оглядався в сторону лісу.

— „Ага, — подумав Юра, — боїться погоні. Значить — він сам, а в лісі наші! Рушницю кинув, щоб легше було тікати. Добре прижарили повстанці"!

Як тільки большевик перейшов ворота й минув Юру, хлопець вискочив із своєї криївки, наставив рушницю й крикнув:

— Руки вгору, а то стріляю!

Большевик без слова підніс руки. Юра приклав йому дуло рушниці до спини й скомандував гостро:

— Іди в хату!

Чайка тримав револьвер напоготові. На вид Юри та його полоненого Чайка засміявся:

— От молодець! А то пташку спіймав! Ти хто?

— Я капітан червоної армії. Попав із своїм відділом у партизанську засідку. Солдатів перебили, або спіймали в полон. Я втік, а цей хлопчак, — він злющо глянув на Юру, — спіймав мене. Чорт!

— Ти не лайся, а краще сиди тихо! Де партизани?

— Недалеко в лісі. Мабуть, скоро тут будуть.

І справді. За декілька хвилин почувся гомін. Бабуся кликнула від вікна:

— Повстанці йдуть!

У хату ввійшов гурт повстанців з командиром у проводі.

— Левку! — закликав радісно Чайка, коли побачив командира.

— Гараську, ти тут? — зрадів командир. — А ми думали, що ти в большевицькому полоні.

— А це хто? — спитав, показуючи на совєта.

Коли повстанці довідалися від Чайки про два геройські вчинки Юри, не могли надивуватись. От, лепський хлопець!

На другий день командир Левко Дуб перед цілим відділом відзначив Юру „хрестом заслуги". Він сказав:

— Це правдивий повстанець. Таких нам треба більше. Тоді вороги швидко щезли б з нашої землі!

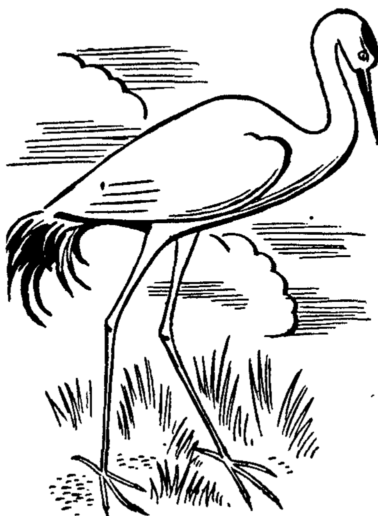
Юра попросив командира: — Візьміть мене з собою в повстанці.

— Гаразд! — зрадів командир. — Ходи з нами в ліс. Будеш зв'язковим у відділі Чайки.

Вранці другого дня партизани поклали Чайку на підводу, попрощалися з бабусею й рушили в сторону лісу. Із собою вели полоненого совєтського капітана Свєрдлова. З ними йшов і Юра. Через плече перевісив рушницю, яку подарував йому Чайка. Бабуся стояла на порозі й дивилася вслід за вояками й Юрою.

ПІСЕНЬКА ПРО ЖУРАВЛЯ

З нотами

Ілюстрація П. Холодного

На болоті журавель,
Довгоногий журавель.

В нього ноги довгі,
Він ногами човга:
Чап-чалап.

Облітав журавель
Сто морів і сто земель.

В нього ноги довгі,
Він ногами човга:
Чап-чалап.

В Україну прилетів —
Повертатись не схотів.

В нього ноги довгі,
Він ногами човга:
Чап-чап,
Чап-чалап,
Чапи-лапи-чап.

Леонид Полтава

Allegretto

За народним мотивом
уложив Осип Залеський.

Голоси I II

Piano

На бо-ло-ті жу-ра-вель, дов-го-но-гий жу-ра-вель, в нього но-ги дов - гі, він но-га-ми чов - га, чап, чап, чап, ча-лап, ча-пи, ла-пи чап!

Примітка. Пісеньку можна співати на один голос, на два голоси, з фортепіяном або без нього, як кому вигідніше.

КУТОК ЮНИХ ТАЛАНТІВ

У „КУТКУ ЮНИХ ТАЛАНТІВ" будемо вміщувати вірші, оповідання, казки, малюнки та інші мистецькі спроби дітей, читачів „Веселки".

Оцей віршик, що його тут вміщуємо, написала 13-літня дівчинка, Мирослава Мазурок, учениця парафіяльної школи в Филаделфії з нагоди Марійського року.

МОЛИТВА

По довгих століттях тяжкої неволі,
По довгих змаганнях, терпіннях тяжких,
Матусе Небесна, пошли Ти нам волю,
О, вислухай просьби діточок Твоїх!

Поглянь на страждання тих, що на Сибірі,
Послухай і нас, що лишили свій край,
О, розвесели нас і зміцни у вірі,
Землі нашій рідній Ти волю подай!

Вислухуєш всіх і сповняєш бажання,
О, Матінко Божа! Поглянь із висот,
Сповни також наше велике прохання:
Звільни із неволі наш рідний народ.

„ШКОЛЯРІ" — МАЛЮНОК СЕМИЛІТНЬОЇ ОЛІ ШЛАПАК

Семилітня Оля Шлапак з Ню Йорку, яка вчиться в Мистецькій Студії Мирослава Радиша, намалювала дівчинку і хлопчика, як школярів. Образи намальовані акварелями (водними фарбами). Це — їх фотокопія.

Праці Олі Шлапак і інших учнів Студії будуть незабаром показані на виставці в Народному Домі в Ню Йорку.

Рік шкільний уже скінчився, всі на рік ви [старші стали,
А свідоцтва — ваші свідки, як ви вчились, [працювали.

З ДИТЯЧОГО ЖИТТЯ

СВЯТО МАТЕРІ В МЕЛБОРНІ (АВСТРАЛІЯ)

У Святі Матері в Мелборні (Австралія) взяли участь діти української вечірньої школи в Ню Порті. На світлині Галя Нитченко, учениця п'ятої кляси, говорить вступне слово.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ З НЮ ПОРТУ В АВСТРАЛІЇ ТАНЦЮЮТЬ „АРКАНА" ПЕРЕД АВСТРАЛІЙЦЯМИ

Я дуже зраділа, коли батько одного дня сказав мені:

— Галю, за два тижні наші школярі, що танцюють „аркана", поїдуть до Баллярату на виступ перед австралійцями.

Нарешті цей день прийшов. Ми, вісім школярок української вечірньої школи в Ню Порті, хор „Чайка" та сумівські танцюристи, вирушили в дорогу. Ми їхали двома автобусами. З Мелборну до Баллярату 80 миль. Дорогою ми співали, жартували, сміялися. Через вікна автобусу ми дивилися на сади, повні винограду, яблук і груш, на яруги та ліси.

В одному місці ми переїжджали крутий косогір. Хтось із дітей скрикнув: Дивіться, золото!

Ми всі кинулися до вікон і побачили блискучий пісок. Ми знали, що колись в околиці Баллярату видобували золото. Та шофер пояснив нам, що це не золото. Але ми не відривали очей від вікон. Нам дуже хотілося побачити справжнє золото . . . Та його не було. Зате в одному місці ми побачили велику ящірку, що грілася проти сонця. Вона злякалася автобуса і втекла в кущі.

Під вечір ми прибули до Баллярату. Це гарне містечко. Живе в ньому 50 тисяч населення. У залі, де ми виступали, зібралося понад 400 людей австралійської публіки. Спершу виступив хор „Чайка", потім учитель Д. Носяра грав на бандурі. А потім ми танцювали „аркана". Наша група складалася з таких дітей: Марійка Куцан, Христя Сорока, Люба Бобурко, Стефця Мандрик, Стефця Ткачук, Ганя Рудик, Люба Сосницька і я. Танцювали ми під супровід сумівської оркестри. Вся заля гриміла від оплесків. А після виступу австралійці казали нам: — Ви такі маленькі, а так гарно танцюєте!

Вони фотографували нас і просили приїхати ще.

Опівночі ми рушили в дорогу додому. В автобусі попсувалося колесо. Ми мусіли висісти й затриматися, поки

РОЗГАДАЙМО!

1. ЩО ЦЕ?

а) Крильця чудові,
Ніби шовкові,
Пурхає влітку
З квітки на квітку?

б) Я кругленька, червоненька,
З хвостиком тоненьким,
На городі мене рвуть
І до стóлу подають?

в) Ой, дзелень, дзелень, дзелень,
Так по місту цілий день:
Ті встають, а ті сідають,
Ті в віконця виглядають?

—— ⁂ ——

2. МАҐІЧНИЙ КВАДРАТ

. . . Великий мішок
. . . Ім'я дівчини
. . . Син Ноя

—— ⁂ ——

3. ХРЕСТИКІВКА

Х . . . . . . інакше обува
Х . . . . портове місто над Чорним морем
. Х . . . інакше робота
. Х . інакше сотка
. . . Х . розказують дітям
. . . . Х ті, що орють
. . . . . . Х місто в Галичині

Букви на місце хрестиків дадуть назву місцевости в Галичині, славної з офензиви (наступу) Української Галицької Армії на поляків у червні 1919 року.

—— ⁂ ——

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у 5-му числі „Веселки":

1. ЯКА ЦЕ КНИЖКА І ХТО ЇЇ АВТОР? — І. Франко, Захар Беркут.
2. ЗАГАДКОВА КАРТОЧКА: Є. Коновалець.
3. ХРЕСТИКІВКА: плай, етер, тигр, Люрд, Юрій, ропа, арфа. Початкові букви на місці хрестиків дають прізвище: П е т л ю р а.
4. УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПРИПОВІДКИ: Без Бога ані до порога. Хто рано встає, тому Бог дає. Гість в дім, Бог в дім. Добрі діти батькам вінець, а недобрі кінець. Стереженого Бог стереже. Не роби другому, що тобі немиле. Бога взивай, а рук прикладай.
5. „ШКОЛЯРИКИ": Слова, які треба було вставити, надруковані розставленими буквами:

Їх громадка невеличка —
Братіки два і с е с т р и ч к а.
Ранком разом йдуть до школи
Леся, Юрчик і М и к о л а.
Леся дуже ще маленька,
Але вчиться вже г а р н е н ь к о,
Книжки й зшитки чисті має,
Гарно віршика ч и т а є.
Вчитель каже: „Любі діти!
Треба всім отак у ч и т и с ь".
Братчики учаться гарно,
Не марнують часу д а р м о,
Всі рахунки добре знають,
Казку ладно п а м' я т а ю т ь,
А до того ще й чемненькі
На потіху батька й н е н ь к и.
За те ненька їх пестує,
Приголубить, п о ц і л у є.

К. Перелісна

—— ⁂ ——

ПОЗА КОНКУРСОМ: відповідь на ломиголовку-жарт п. з. „Як це сталося?: управитель розмістив тільки сім гостей; одного з перших двох гостей він порахував двічі.

—— ⁂ ——

РОЗВ'ЯЗКА ГЕОГРАФІЧНОЇ ЗАГАДКИ З КВІТНЕВОГО ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ":

Хто з вас, діти, пильно вчився,
І на мапи все дивився,
І книжки читав із шафи,
Певно знає, що жирафи
В Африці, не в нашім краї,
У саванах проживають.
А верблюд, хоч людям служить,
Вибагливий він не дуже —
Вмить колючий з'їсть кактусик,
А в біді й патик розкусить.
Скажуть, певне, діти мудрі,
Що на півночі, у тундрі,
Де покрите все снігами,
Бідні люди їздять псами.
Кожний знає не віднині,
Що вода — це скарб в пустині.
В ескімосів з льоду хата,
А зо снігу там загата.
Струсь, хоч птах, „копита" має,
В Африці він проживає.
Ген на півночі є море,
В нім крижини, наче гори —
Там живуть ведмеді білі,
Плавальники скорі, смілі.
А кремезні крокодили
Не в Дніпрі живуть, а в Нілі.
В вирії, де зим немає,
Там чобіт ніхто не знає.

шофер не направить колеса. Було холодно. Ми розклали ватру й грілися. Поблизу з трави вискочив крілик, чи заєць і побіг у ліс. Ми підняли крик радости. За хвилину на дереві ми побачили опосума. Це маленьке звірятко, що нагадує вивірку й кота. Опосум плигав з гілки на гілку, а потім сховався на верховітті.

Аж раптом Марійка закричала:

— Кенґуру! Кенґуру! — і показала пальцем убік.

Ми кинулися туди, бо дуже хотілося нам побачити кенґуру на волі. Але виявилося, що це був тільки пеньок, що стирчав із трави.

За три години ми рушили в дорогу, і на світанку прибули до Мелборну.

Галя Н и т ч е н к о,
учениця 5-ої кляси української школи
в Ню Порті, Австралія

Скирту мудрих книг читав я,
Вчених всіх також питав я
І дізнавсь нарешті, діти,
Що на всім широкім світі
Тих країн вони не знають,
Де вареники літають
Просто в рот... Еге ж! Дарма!
Ну, та й добре, що нема!

М. Петрів

⁂

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ НАГОРОД ЗА ДОБРІ РОЗ-В'ЯЗКИ ЗАГАДОК із 4-го числа „Веселки" за квітень 1955 р.: розв'язки прислали 35 дітей. Правильно розв'язали такі діти: Андрусяк Леся, Еліяшевська Христя, Кисілевська Ольга, Кікта Христя, Мисишин Віра, Михайлишин Орест, Мітринґа Олег, Пастушак Роман, Пачовська Марта і Христя, Прохоренко Володимир, Рабій Юрій, Росоха Володимир і Наталка, Тимків Ярема, Турянська Женя, Шуль Андрій.

У висліді льосування нагороду отримали: Ольга Кисілевська, Рабій Юрій, Росоха Володимир і Наталка. На нагороду призначено веселу поему Романа Завадовича „Переполох".

⁂

Виказ учасників льосування нагород за добрі розв'язки загадок з п'ятого числа „Веселки" та виказ виграних нагород вмістимо у липневому числі журналу. Речинець надсилання розв'язок із п'ятого числа минає 15 червня.

⁂

Розв'язки загадок, вміщених у червневому числі „Веселки", присилати до кінця червня ц. р. Сталося це тому, що від червня „Веселка" виходитиме на початку, а не, як досі, 15-го кожного місяця. Хто правильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород вмістимо в числі „Веселки" за липень 1955 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

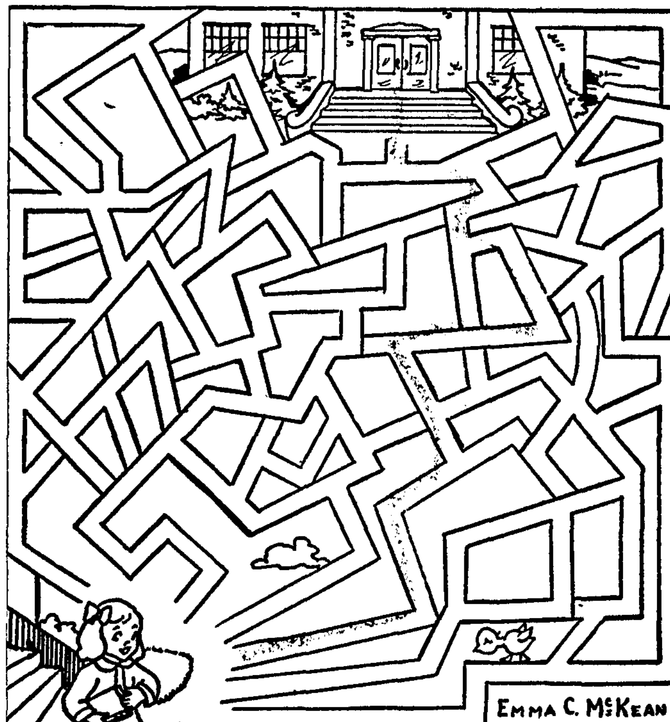
Повідомляємо всіх наших Співробітників, Читачів і Прихильників, що від червня ц. р. „Веселка" виходитиме на початку, а не, як було досі, 15-го кожного місяця. У зв'язку з цим розв'язки загадок треба присилати до кінця кожного місяця, наприклад, розв'язки загадок, вміщених у червневому числі, треба прислати до кінця червня, в липневому — до кінця липня і т. д. Розв'язки загадок з травневого (п'ятого) числа виїмково можна присилати до 15-го червня, як це було раніше повідомлене. Робимо це тому, щоб дати змогу охочим взяти участь у льосуванні нагород.

⁂

Хоч вакації надходять, просим вас [не забувати,
Що безділля — не дозвілля! Треба мудро [спочивати!
Всім вам радости бажаєм — в лісі, в таборі, [в оселі, —
Всі вертайтеся до школи і здорові і веселі!

КУТОК РОЗВАГ

ПОМОЖІТЬ ЛЕСІ ЗНАЙТИ НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ У ШКОЛУ!

Впродовж цілого шкільного року мама провадила Лесю до школи, але сьогодні по свідоцтво вона мусить іти сама. З Лесиного дому до школи веде багато вулиць, доріг і стежок, але тільки один прямий шлях без „сліпих" завулків і небезпечних перехрещень. Чи можеме знайти цей шлях?

⁂

НАШІ ЗАБАВИ

ХТО ЗРУЧНІШИЙ?

Зробіть таку пробу зручности: правою рукою з лівої сторони вхопіть своє праве вухо.

А хто з вас зуміє випрямити ліву ногу, піднести її злегка вгору, і, не торкаючи нею землі, присісти на правій нозі, а потім у цей самий спосіб піднестися вгору?

ПЕРЕТЯГАНКА

Поділіться на два рівні гурти, візьміть міцний грубий шнур-линву і зробіть пробу сили: один гурт тягтиме линву в свій бік, а другий гурт у свій бік. Хто переможе?

„ВЕСЕЛКА", ілюстрований журнал для української дітвори, щомісячний додаток до щоденника „Свобода". Виходить на початку кожного місяця. Адреса Редакції й Адміністрації: „SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Редакція застерігає собі право виправляти матеріяли. Передруки нових творів і репродукції ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакційної Колеґії. Заголовок і розділові заставки роботи П. Холодного.

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ *Ілюстрації: М. ЛЕВИЦЬКИЙ*

IV ЧАСТИНА:
НАД СМОЛЯНОЮ РІЧКОЮ

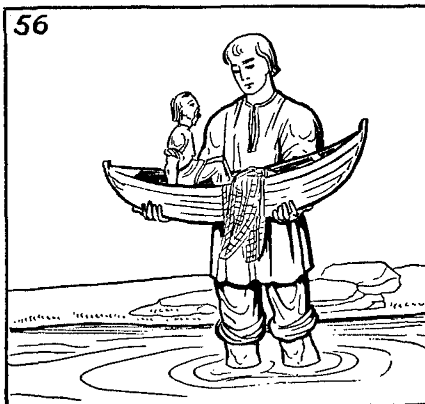
Дитиною він був, Івасик-Телесик, а тепер виріс на прездоровенного Івана-рибалку.

Ловить Іван-рибалка рибу й дивується: „Ов, що за диво? Вітру немає, а озеро так розгойдалося!"

Глип Іван на берег — сидить здоровенний парубійко і мочить ноги. А що пальцем рухне, то хвиля хвилю здоганяє.

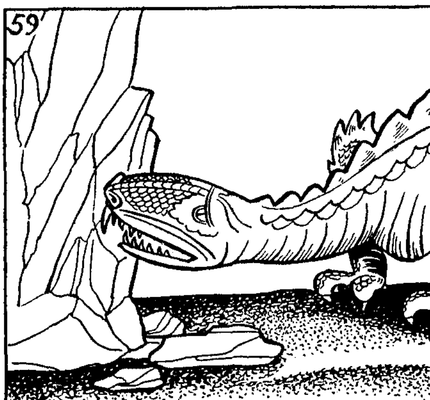
„Я, Богута-багатир, шукаю коваля, щоб викував мені лицарську зброю".

„По той бік озера кузня Підземних Ковалів, — каже Іван-рибалка, — але залізозуба Змія нікого туди крізь свій гай не пускає".

Стало сонце на Зміїн гай сідати, вийшла Змія до озера воду пити. Це та сама Змія, що колись Івасика-Телесика з'їсти хотіла...

Почула Змія голос з-за озера: „Чую голос багатирський! Не обійдеться без бійки!" І стала зуби гострити.

На березі Смоляної річки Іван сіно косить, а Богута довбню теше, до двобою готується.

(Продовження буде)